

DECIZIE

18 octombrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

În componență:

Președintele ședinței, judecătorul: Valeriu Doagă

Judecătorii:

Tamara Chișca-Doneva, Ion Druță

examinând recursul declarat de societatea cu răspundere limitată „Prodenar” împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 19 iulie 2017,

adoptată în cauza civilă intentată la cererea de validare a popririi înaintată de lichidatorul societății cu răspundere limitată „Tina Transconstruct Grup”, Roman Baracu, față de terțul poprit societății cu răspundere limitată „Prodenar” în sumă de 1639392,36 de lei,

c o n s t a t ă

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 11 octombrie 2016 (f.d. 13) s-a constatat insolvabilitatea debitorului societatea cu răspundere limitată „Tina Transconstruct Grup” (în continuare SRL „Tina Transconstruct Grup”); s-a inițiat procedura simplificată a falimentului față de SRL „Tina Transconstruct Grup”; s-a ridicat dreptul debitorului de administrare a SRL „Ars Construction”; s-a obligat debitorul în cel mult 5 zile lucrătoare să predea gestiunea patrimoniului către lichidator împreună cu documentele indicate în art. 134 alin. (2) lit. c) din Legea insolvabilității; s-a desemnat în calitate de lichidator al SRL „Tina Transconstruct Grup”, întreprinderea individuală „Roman Baracu”.

La 07 iulie 2017, lichidatorul SRL „Tina Transconstruct Grup”, Roman Baracu a depus cerere de validare a popririi față de terțul poprit societatea cu răspundere limitată „Prodenar” (în continuare SRL „Prodenar”) în sumă de 1639392,36 de lei (f.d. 3-4).

La 17 iulie 2017, lichidatorul SRL „Tina Transconstruct Grup”, Roman Baracu a depus cerere privind aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii, prin aplicarea sechestrului pe bunurile imobile și conturile bancare ale SRL „Prodenar”, până la pronunțarea hotărârii judecătorești definitive asupra cererii de validare a popririi (f.d. 14-15, 16).

În motivarea cererii relevă că neaplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii ar crea dificultăți sau ar face imposibilă executarea unei eventuale hotărâri de admitere a acțiunii, or, până la pronunțarea hotărârii, terțul poprit poate înstrăina bunul imobil.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 19 iulie 2017 (f.d. 17) s-a admis cererea de asigurare a acțiunii și s-a aplicat sechestrul pe bunurile imobile și conturile

bancare a SRL „Prodenar” până la pronunțarea hotărârii judecătorești definitive, în limita valorii de 1 639 392,36 de lei.

La 21 august 2017, SRL „Prodenar” a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 19 iulie 2017, solicitând admiterea recursului și casarea integrală a încheierii recurate, cu anularea măsurilor de asigurare aplicate prin această încheiere (f.d. 21-23).

În motivarea recursului invocă prevederile pct. 17 și 32 din Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 32 din 24 octombrie 2003 și menționează că, presupusa datorie a SRL „Prodenar” față de SRL „Tina Transconstruct Grup” în sumă de 1639392,36 de lei a fost stinsă de către prima, fapt confirmat prin actul de verificare adecontărilor reciproce, anexat la cererea de recurs.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de SRL „Prodenar” urmează a fi respins și menținută încheierea Curții de Apel Chișinău din 19 iulie 2017, din următoarele motive.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs după ce examinează recursul împotriva încheierii este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Conform art. 1 alin. (4) din Legea insolvenței, procesul de insolvență se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale prezentei legi.

Articolul 425 din Codul de procedură civilă consemnează că, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

În conformitate cu art. 111 alin. (3) din Codul de procedură civilă, termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

Colegiul reține că, încheierea recurată datează cu 19 iulie 2017 (f.d. 24) și a fost expediată în adresa recurentului la 15 august 2017, fapt confirmat prin amprenta sigiliului factorului poștal aplicată pe plic (f.d. 25), iar cererea de recurs a fost depusă la 21 august 2017, fapt confirmat prin amprenta sigiliului aplicată pe recurs (f.d. 21), prin urmare termenul de demarare a căii de atac se consideră respectat.

Verificând legalitatea încheierii instanței de insolvență în limitele recursului valorificat, Colegiul constată că, actul judecătoresc contestat este legal și întemeiat.

La caz, instanța de recurs notează că potrivit dispozițiilor art. 1 alin. (4) din Legea insolvenței, procesul de insolvență se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale prezentei legi.

În conformitate cu prevederile articolului 174 alin. (1) din Codul de procedură civilă, la cererea participanților la proces, judecătorul sau instanța dispune în aceeași zi aplicarea sau neaplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii. Asigurarea se admite în orice fază a procesului până la etapa în care hotărârea judecătorească devine definitivă, în cazul în care neaplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii ar face imposibilă executarea hotărârii judecătorești.

Articolul 175 din Codul de procedură civilă prescrie în alin. (1) lit. a) că, în vederea asigurării acțiunii, judecătorul sau instanța este în drept să pună sechestru pe

bunurile sau pe sumele de bani ale pîrîtului, inclusiv pe cele care se află la alte persoane.

Succesiv, urmează a fi menționat faptul că în sensul dispozițiilor articolului 176 alin. (1) din Codul de procedură civilă, punerea sechestrului pe bunurile persoanei juridice sau persoanei fizice cu statut de întreprinzător, în cazul asigurării acțiunii, se efectuează în primul rând, pe bunurile care nu participă nemijlocit în producție: valori mobiliare, mijloace bănești (în monedă națională și în valută străină, inclusiv în numerar), autoturisme, obiecte de design din oficii și alte bunuri [...] în al treilea rând, pe bunurile imobiliare, precum și pe materia primă, materiale, mașini, unelte, utilaje, instalații, echipamente și alte mijloace fixe, destinate utilizării nemijlocite în producție.

Analizând actul judecătoresc de dispoziție suspus examenului legalității și coroborând memoriul înserat în partea motivată a acestuia la normele legale precitate, Colegiul constată că instanța de insolvabilitate elocvent a aplicat prevederile legale ce guvernează speța.

Or, asigurarea acțiunii este un instrument important care după natura sa contribuie la protejarea drepturilor participanților la proces și în așa sens asigură eficiența justiției, urmărind astfel scopul de a asigura executarea actului judecătoresc pronunțat, precum și să contribuie la păstrarea situației existente între părțile în litigiu până la finisarea examinării cauzei în instanța de judecată.

Disponerea aplicării măsurilor de asigurare a acțiunii este necesară, având în vedere faptul că neluarea măsurilor de asigurare a acțiunii ar putea crea dificultăți judecătorești sau putea face imposibilă executarea unei eventuale hotărâri judecătorești de admitere a acțiunii.

La rândul său, CtEDO, în practica sa constantă a învederat că statului îi revine obligația de a se echipa cu un arsenal de instrumente juridice apte și suficiente pentru asigurarea îndeplinirii obligațiilor pozitive care i se incumbă (*cauza Ruianu împotriva României, no. 34647/97*), fiind în calitate de posesor al forței publice, Statul trebuie să acționeze cu diligență pentru a asista creditorul în executarea unei hotărâri judecătorești.

În acest sens, Curtea a reiterat că articolul 6 § 1 asigură oricărei persoane dreptul de a înainta orice pretenție cu privire la drepturile și obligațiile sale cu caracter civil în fața unei instanțe judecătorești, în acest fel el cuprinde „dreptul la o instanță”, din care dreptul de acces, adică dreptul de a institui proceduri în fața instanțelor judecătorești în litigii civile, constituie un aspect. Totuși, acest drept ar fi iluzoriu dacă sistemul de drept al unui Stat Contractant ar permite ca o hotărâre judecătorească irevocabilă și obligatorie să rămână neexecutată în detrimentul unei părți. Ar fi de neconceput ca articolul 6 § 1 să descrie în detaliu garanțiile procedurale oferite părților aflate în litigiu - proceduri care sunt echitabile, publice și prompte - fără a proteja executarea hotărârilor judecătorești, a interpreta articolul 6 ca referindu-se în exclusivitate la accesul la o instanță și îndeplinirea procedurilor ar putea duce la situații incompatibile cu principiul preeminenței dreptului, pe care Statele Contractante și-au asumat angajamentul să-l respecte atunci când au ratificat Convenția. Executarea unei hotărâri pronunțate de orice instanță trebuie, prin urmare, privită ca o parte integrantă a „procesului” în sensul articolului 6 (*a se vedea Hornsby împotriva Greciei, hotărâre din 19 martie 1997, Reports 1997-11, p.510, § 40*).

În această ordine de idei, se deduce că etapa executării hotărârilor judecătorești definitive și irevocabile este partea componentă a procesului de judecată echitabil, iar neexecutarea efectivă a hotărârii judecătorești va face actul de justiție iluzoriu. Mai mult ca atât, nu doar neexecutarea hotărârii judecătorești definitive, ci și amânarea momentului la care ea își produce efectele poate face dreptul la un proces echitabil inoperant și iluzoriu în detrimentul uneia dintre părți.

În continuare, instanța de recurs învederează că nu poate accepta alegațiile înserate în recurs cu privire la recomandările Curții Supreme de Justiție și hotărârile Plenului Curții Supreme de Justiție, deoarece acestea reprezintă evaluări ale practicii judiciare existente și aserțiuni cu privire la modul de punere în aplicare a legii, având caracter consultativ și nu pot constitui baza formală a hotărârilor judecătorești, pentru că nu sunt izvor oficial de drept.

Cu referire actul de verificare a decontărilor reciproce, anexat de recurent la cererea de recurs, Colegiul desprinde că potrivit articolului 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Mai mult decât atât, acest înscris este lipsit de forță probantă, deoarece nu este contrasemnat de creditor și nu este aprobat prin aplicarea ștampilei creditorului, or, conform pct. 72 din Regulamentul privind inventarierea, aprobat prin ordinul Ministerului Finanțelor nr. 60 din 29 mai 2012, soldurile efective ale creanțelor și datoriilor trebuie să fie confirmate prin extrase de conturi INV-9 „Extras de cont” (Anexa 13) și/sau acte de verificare a decontărilor reciproce. Extrasul de cont se întocmește și se remite entităților pentru confirmare. Entitățile care primesc extrasele de cont sînt obligate să confirme în decurs de 5 zile lucrătoare din ziua primirii acestora soldul creanței/datoriei și să comunice obiecțiile lor.

În acest sens, examinând rezonabilitatea aplicării măsurilor de asigurare a acțiunii, sub forma sechestrului judiciar, asupra bunurilor SRL „Prodenar” în sumă de 1639392,36 de lei, în consonanță cu conținutul cererii de validare a popririi înscrisurile anexate la aceasta, instanța de recurs decelează că lichidatorul SRL „Tina Transconstruct Grup”, Roman Baracu solicită îndeplinirea obligațiilor asumate de către SRL „Prodenar” în vederea încasării de la ultimul a sumei datorate SRL „Tina Transconstruct Grup” în baza contractului de cesiune din 14 iunie 2016, încheiat între CI „Biofruct Nord”, în calitate de cedent, SRL „Tina Transconstruct Grup”, în calitate de cesionar și SRL „Prodenar”, în calitate de debitor (f.d. 10-11, 12).

Astfel, reieșind din natura litigiului, argumentele invocate referitoare la acțiunile cu bună credință ale reclamantului, motivate pe existența eventualității existenței datoriei indicate de lichidator, raportate la actele anexate, Colegiul concluzionează că cerința lichidatorul SRL „Tina Transconstruct Grup”, Roman Baracu cu privire la aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii, sub forma sechestrului judiciar, asupra bunurilor SRL „Prodenar” în sumă de 1 639 392,36 de lei este întemeiată, iar până la soluționarea judiciară a litigiului la condițiile înaintate de acesta, este necesar de luat măsuri de asigurare a acțiunii.

Or, măsura sechestrului judiciar reprezintă în sine o reglementare a folosinței bunurilor, mai exact, un control privind utilizarea bunului, astfel că titularului îi este limitat atributul de folosință din componența dreptului de proprietate, iar creditorului îi este asigurată posibilitatea executării unei eventuale hotărâri de satisfacere a

pretențiilor sale față de titularul acestora, astfel încât nu indică la o privare a însuși dreptului de proprietate.

În această ordine de idei, instanța de recurs apreciază ca fiind lipsite de substanță argumentele recurentului conținute în cererea de recurs în vederea justificării ilegalității deciziei instanței de insolabilitate, circumstanță care evidențiază caracterul declarativ al **acestuia**, lipsit de conținut și evidențiază simplul fapt al dezacordului **recurentului** cu soluția dată de instanța inferioară, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului.

Din considerentele menționate și având în vedere că argumentele invocate în recurs sunt neîntemeiate, iar încheierea Curții de Apel Chișinău din 19 iulie 2017 a fost emisă cu respectarea normelor de drept procedural și material, Colegiul ajunge la concluzia respingerii recursului declarat de societatea cu răspundere limitată „Prodenar” și menținerii încheierii instanței de insolabilitate.

În conformitate cu art. 1 alin. (4) din Legea insolabilității, art. 445 alin. (1) lit.a) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e

Se respinge recursul declarat de societatea cu răspundere limitată „Prodenar” împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 19 iulie 2017.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 19 iulie 2017, adoptată în cadrul cauzei civile intentate la cererea de validare a popririi depusă de lichidatorul societății cu răspundere limitată „Tina Transconstruct Grup”, Roman Baracu, față de terțul poprit societatea cu răspundere limitată „Prodenar” în sumă de 1 639 392,36 de lei.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Ion Druță